

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

В Всеукраїнської науково-практичної конференції
«ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ
ОСВІТИ ТА УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

з нагоди 75-річного ювілею
КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти»

Частина 2

12-13 вересня 2019 року, м. Херсон

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСЕУКРАЇНСЬКА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«КОНСОРЦІУМ ЗАКЛАДІВ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ»
УКРАЇНСЬКИЙ ВІДКРИТИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХЕРСОНСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»
ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ТА УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Матеріали
V Всеукраїнської
науково-практичної конференції

У двох частинах
Частина II

12-13 вересня 2019 року

м. Херсон

УДК 37.018
Т33

Редакційна колегія:

Кузьменко В. В. – доктор педагогічних наук, професор;
Слюсаренко Н. В. – доктор педагогічних наук, професор;
Жорова І. Я. – доктор педагогічних наук, доцент;
Колєснік І. М. – завідувач навчально-методичної лабораторії.

T33 **Теоретико-методологічні основи розвитку освіти та управлінської діяльності: матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 вересня 2019 року, м. Херсон) / за ред. Кузьменка В. В., Слюсаренко Н. В.: у II ч. Ч. II. Херсон : КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти» 2019. 273 с.**

Збірник містить матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції «Теоретико-методологічні основи розвитку освіти та управлінської діяльності». У працях авторів розглянуто історію розвитку та управління освітою, теоретико-методологічні аспекти організації управління сучасними закладами освіти, роль сучасних освітніх технологій у розвитку та управлінні освітою, освітньо-виховний простір як середовище формування та розвитку особистості, різні підходи до професійного розвитку педагогів.

УДК 37.018

Статті подано в авторській редакції. Відповідальність за точність викладених у публікаціях фактів несуть автори.

© КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2019

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ТА УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ЗМІСТ

Біла Л. В. Формування професійних компетентностей педагога в системі післядипломної педагогічної освіти засобами IKT	6
Білоус А. Б. Використання інтерактивних освітніх технологій у закладах дошкільної освіти.....	10
Вердиш Л. О. Психологічні особливості управління конфліктів у педагогічному колективі закладів загальної середньої освіти	15
Вшестенко О. Л. Розвиток потенціалу педагогічного колективу закладу освіти на основі адаптивного управління.....	22
Гайчев П. В. Формування превентивного виховного середовища як один із пріоритетних напрямів діяльності керівника закладу освіти.....	26
Галицика Н. Є. Дослідницькі завдання як шлях формування дослідницьких умінь учнів на уроці (кінець 60-х – кінець 70-х рр. ХХ ст.)	31
Гетьман С. О. Управління процесом упровадження інклузивного навчання в закладі загальної середньої освіти	34
Голобородько Є. П. Основне завдання шкільної реформи – щасливий учитель і щасливий учень	38
Гордійчук Н. В. Соціальне партнерство в управлінні освітнім простором....	41
Досенко Ю. В. Управління інформаційними зв’язками закладу загальної середньої освіти як складова управлінської діяльності	46
Заболотня А. О. Основні прийоми трансформації форми фразеологічних одиниць у мові сучасних газет.....	51
Золотовська В. С. Наскріні вектори вивчення іноземних мов у закладах вищої освіти морського профілю.....	54
Ізотова Г. М. Становлення та розбудова методичної служби на Херсонщині в умовах децентралізації влади	58
Карпович К. М. Роль маркетингових технологій в управлінні сучасним закладом освіти	64
Качалюк В. М. Використання ідей В. О. Сухомлинського з упровадження здоров’язбережувальних технологій у сучасній початковій школі.....	67
Комінарець Т. В. Вчимо своє серце: емоційний інтелект і необхідність системних змін у сучасній освіті.....	72
Коновалов О. Л. Концепція розвитку освіти в сільській місцевості.....	77
Коча І. А. Упровадження здоров’язбережувальних технологій у початковій освіті	82
Краєвська О. П. Формування іміджу закладу загальної середньої освіти як актуальне питання сьогодення	86
Кришко Н. А. Формування життєвої компетентності дошкільників.....	91
Кузнецова О. М. Ефективність діяльності педагога мистецької школи як психолого-педагогічна проблема	97
Кузьменко В. В., Ляпіна В. В. Формування готовності вчителів початкових класів до застосування педагогічних здоров’язбережувальних технологій під час вивчення спецкурсу в умовах післядипломної освіти	101
Кузьмич В. І. Використання засобів метричної геометрії при формуванні основних геометричних понять на уроках геометрії.....	105
Кузьміч Т. О. Діяльність керівників закладів загальної середньої освіти щодо створення нового освітнього простору	108
Куценко І. В. Перші реформування моніторингу навчальних досягнень студентів морських навчальних закладів на початку 50-х років ХХ століття	111

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ТА УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ліялькотерапія, лібропсихотерапія та інші); 2) методи позитивного впливу на дитину та створення сприятливого емоційного мікроклімату в колективі за допомогою гуманістичних та демократичних стосунків як необхідної умови збереження психічного та соціального здоров'я; 3) необхідність рухової та емоційної активності індивіду як засобу позитивного психофізіологічного розвитку.

Дані знання допомагають розвинуті в педагогів інтерес до педагогічних здоров'язбережувальних технологій й бажання їх запроваджувати в освітньому процесі. Безперечно, вони також необхідні вчителю для переконання батьків, колег та адміністрації щодо доцільності їх використання під час уроків.

Виклад матеріалу під час лекції передбачає формування теоретичної обізнаності у сфері педагогічних здоров'язбережувальних технологій. Сприймання інформації відбувається на основі як слухового, так і зорового аналізаторів. Це можна досягти за допомогою візуального підкріплення усного матеріалу, який викладається під час лекцій, демонстрацією мультимедійних презентацій і роздаткового матеріалу, що сприяє більш міцному засвоєнню теорії за короткий проміжок часу.

Для закріплення отриманих знань та трансформування їх у вміння, необхідні у професійній діяльності, спрямовані на здоров'язбереження під час спецкурсу слід проводити практичні заняття, спрямовані на поглиблення теоретичних знань, їх доповнення під час обміну досвідом, розробку ефективних форм упровадження педагогічних здоров'язбережувальних технологій, збільшення інтересу до цього виду роботи за допомогою розуміння їх застосування під час уроків.

З метою оволодіння методами та прийомами реалізації отриманих знань під час теоретичної частини спецкурсу було введено тему «Використання педагогічних здоров'язбережувальних технологій в школі». На цьому занятті вчителі не тільки мають змогу відпрацювати навички використовувати ці технології на практиці, а й випробувати їх ефективність на собі. Під час цієї роботи педагоги самостійно визначають недоліки та переваги той чи іншої педагогічної здоров'язбережувальної технології, доцільність використання на певному занятті.

Розвивальний потенціал має створення проблемних ситуацій та стимулювання вчителів щодо їх вирішення. Під час з'ясування найбільш ефективних педагогічних здоров'язбережувальних технологій в той чи іншій навчальній ситуації, слід застосовувати метод «мозковий штурм». Педагоги розробляють форми роботи для певної ситуації, а потім під час обговорення, враховуючи думку більшості, їх аргументованість, обирають найкращі.

Також ефективно використовувати групову форму роботи, під час якої кожна група працює над розв'язанням певного завдання в умовах тісного взаємозв'язку. Це дозволить в межах практичних занять вирішити більшу кількість поставлених завдань на основі знань і досвіду кожного члена групи.

Проте, слід зазначити, що формування готовності вчителів початкових класів до застосування педагогічних здоров'язбережувальних технологій не повинне обмежуватись лише курсовою перепідготовкою, оскільки даний процес короткотривалий, він продовжується на наступних етапах післядипломної освіти.

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ТА УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ЛІТЕРАТУРА:

- Цісь В. В. Навчальна програма спецкурсу «Здоров'язбережувальна спрямованість навчально-виховного процесу в початковій школі». Херсон: РІПО. 2010. 12 с.

Кузьмич В. І.*

ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ МЕТРИЧНОЇ ГЕОМЕТРІЇ ПРИ ФОРМУВАННІ ОСНОВНИХ ГЕОМЕТРИЧНИХ ПОНЯТЬ НА УРОКАХ ГЕОМЕТРІЇ

У роботі розглядаються питання поступового включення у навчальний матеріал шкільного курсу геометрії елементів метричної геометрії. З більшістю матеріалу, що пропонується для вивчення, доцільно знатомити учнів в позаурочний час, оскільки він має значну ступінь формалізації і для оволодіння ним потрібно розвинуті у учнів уміння неформального сприйняття основних геометричних понять. У роботі буде показано, яким чином можна застосувати засоби метричної геометрії до формування поняття відстані між двома точками та поняття прямолінійності, на базі шкільного курсу математики.

Матеріал програми шкільного курсу математики дає можливість розглядати окремі поняття метричної геометрії, що сприятиме формуванню більш широкого розуміння учнями основних геометричних понять.

Актуальність розгляду вказаних питань визначається стрімким розвитком неевклідових геометрій, зокрема метричної геометрії [1-2], та суттєвим збільшенням областей їх застосування у різних галузях науки останніми десятиліттями. У недавніх роботах з метричної геометрії активно досліджувались питання прямолінійного та плоского розміщення точок метричного простору [3-7].

Метою введення у вивчення елементів метричної геометрії є поступова підготовка учнів до адекватного сприйняття основних положень неевклідових геометрій. У роботі пропонується знатомити учнів з окремими елементами неевклідової геометрії, без використання складних аналітичних та геометричних конструкцій, на основі поняття відстані між двома точками, що використовується при означенні метричного простору.

Наведемо основні означення, що стосуються метричних просторів.

Означення 1. Непорожню множину X елементів якої завгодно природи будемо називати метричним простором, якщо кожній парі $(x; y)$ різних елементів цієї множини за певним правилом r поставлене у відповідність єдине додатне число $r(x; y)$, що називається відстанню між елементами x і y , і яке задоволяє умовам:

- для будь-яких двох різних елементів x і y відстань між елементами x і y дорівнює відстані між елементами y і x , тобто виконується рівність $r(x; y) = r(y; x)$ (умова симетрії),
2) для будь-яких трьох різних елементів x , y , z відстань між елементами x і y не більша ніж сума відстаней між елементами x і z та $r(x; y) \leq r(x; z) + r(z; y)$ (нерівність трикутника).

© Кузьмич В. І.

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ТА УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

При виконанні умов Означення 1 елементи множини будемо називати точками метричного простору, правило r – метрикою простору. Метричний простір X з метрикою r будемо позначати (X,r) .

Означення 1 метричного простору, у такій формі як воно записане, слід подавати у старших класах, а у дев'ятому класі його доцільно подати (як і означення функції) у описовій формі, використовуючи достатню кількість прикладів. При цьому, можна розділити формулювання умов 1) і 2) означення на словесну і аналітичну форми.

Вкажемо декілька найпростіших прикладів метричних просторів, доступних для легкого засвоєння учнями. При цьому ми будемо використовувати означення відстані між точками числової осі, у відповідності до якого відстань між двома точками x і y на числовій осі знаходить як абсолютну величину (модуль) різниці відповідних чисел x і y : $r(x,y)=|x-y|$. Крім того, будемо використовувати нерівність для модуля суми двох чисел:

$$|a+b| \leq |a| + |b|. \quad (1)$$

Приклад 1. Візьмемо у якості відстані між точками $M_1(x_1; y_1)$ і $M_2(x_2; y_2)$ координатної площини число: $r(M_1; M_2) = |x_1 - x_2| + |y_1 - y_2|$. Це число для двох різних точок є додатнім. Виконання умови симетрії очевидне внаслідок властивостей модуля числа. Нерівність трикутника для трьох точок $M_1(x_1; y_1)$, $M_2(x_2; y_2)$, $M_3(x_3; y_3)$ має вигляд:

$$\begin{aligned} r(M_1; M_2) &= |x_1 - x_2| + |y_1 - y_2| \\ &\leq (|x_1 - x_3| + |y_1 - y_3|) + (|x_3 - x_2| + |y_3 - y_2|) \\ &= r(M_1; M_3) + r(M_3; M_2). \end{aligned}$$

Виконання цієї нерівності очевидне, оскільки, за рівністю (1), кожен з модулів у лівій частині нерівності не перевищує суми модулів своїх доданків.

Оскільки виконані усі умови Означення 1, то розглянутий простір є метричним. Цей простір позначають R_1^2 .

Простір R_1^2 цікавий тим, що його суть легко пояснити навіть учням сьомого класу. За цією метрикою на координатній площині найменшу відстань між точками M_1 і M_2 можна подолати йдучи паралельно координатним осям (по катетах прямокутного трикутника, для якого відрізок $M_1 M_2$ є гіпотенузою). Подібна ситуація виникає у місті з прямокутним розташуванням вулиць. Це один із прикладів, де поняття відстані між точками не співпадає з класичним, як довжини відрізка, що з'єднує ці точки.

Приклад 2. Якщо взяти у якості відстані між точками $M_1(x_1; y_1)$ і $M_2(x_2; y_2)$ координатної площини число: $r(M_1; M_2) = \max\{|x_1 - x_2|, |y_1 - y_2|\}$, то такий простір є метричним, його позначають R_0^2 . Простір R_0^2 теж може бути прикладом простору, у якому відстань між точками не завжди є довжиною відрізка, що з'єднує ці точки.

Розглянемо у просторі R_0^2 чотири точки: $M_1(0;1)$, $M_2(0;-1)$, $M_3(-1;0)$, $M_4(1;0)$. Знайдемо за метрикою простору відстані між цими точками: $r(M_1; M_2) = 2$, $r(M_1; M_3) = 1$, $r(M_1; M_4) = 1$, $r(M_2; M_3) = 1$, $r(M_2; M_4) = 1$, $r(M_3; M_4) = 2$.

Слід звернути увагу на рівності, які при цьому виконуються:

$$\begin{aligned} r(M_1; M_2) &= r(M_1; M_3) + r(M_3; M_2) = 1+1=2; \\ r(M_1; M_2) &= r(M_1; M_4) + r(M_4; M_2) = 1+1=2; \\ r(M_3; M_4) &= r(M_1; M_3) + r(M_1; M_4) = 1+1=2; \\ r(M_3; M_4) &= r(M_2; M_3) + r(M_2; M_4) = 1+1=2. \end{aligned}$$

Геометрично, на координатній площині, точки M_1 , M_2 , M_3 ,

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ТА УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

M_4 є вершинами квадрата, довжина сторон якого дорівнює $\sqrt{2}$. У геометрії Евкліда довжина діагоналі квадрата менша за суму довжин двох його сторін. У цьому прикладі довжина діагоналі дорівнює сумі довжин сторін.

Цей приклад наочно демонструє відмінність понять відстані між точками однієї і тієї ж множини при різному їх означенні. Крім того, цей приклад вказує на неоднозначність (відносність) поняття прямолінійного розміщення точок метричного простору.

Розглянемо більш детально поняття прямолінійного розміщення точок метричного простору. Воно є частинним випадком Означення 1 у випадку коли нерівність трикутника перетворюється у рівність.

Означення 2. Будемо казати, що точки x , y , z з метричного простору (X,r) розміщені прямолінійно у цьому просторі, якщо виконується рівність

$$r(x;y) = r(x;z) + r(z;y). \quad (2)$$

При виконанні рівності (2) природно казати, що точка z «лежить між» точками x і y , або називати її «внутрішньою» для точок x , y , z . Одночасно, про точку x (точку y) можна казати, що вона «лежить поза» точками u і v (точками x і z), або називати її «крайньою» для точок x , y , z .

Означення 3. Будемо казати, що множина точок метричного простору прямолінійно розміщена, якщо будь-які три точки цієї множини прямолінійно розміщені.

Тепер розглянемо декілька прикладів прямолінійного розміщення точок у різних метричних просторах.

Приклад 3. Розглянемо множину лінійних функцій $y=kx$, означеніх на відрізку $x \in [0;1]$. Графіками цих функцій є прямі лінії, що проходять через початок координат. На відрізку $[0;1]$ графіками будуть відрізки цих прямих.

Уведемо метрику у цій множині, вибравши за відстань між двома різними її елементами $y=k_1 x$ і $y=k_2 x$ число: $r(k_1 x; k_2 x) = |\max\{|k_1 x - k_2 x| : x \in [0;1]\}|$. При такому виборі відстані між елементами, множина функцій $y=kx$ є метричним простором.

Повернемось до Прикладу 2. Ми вказали, що для будь-яких трьох точок, із розглянутих чотирьох M_1 , M_2 , M_3 , M_4 у цьому прикладі, виконується рівність (2), і тому кожні три точки за Означенням 2 розміщені прямолінійно, а отже, за Означенням 3, усі чотири точки розміщені прямолінійно у просторі R_0^2 . Причому, кожна з точок M_1 , M_2 , M_3 , M_4 є внутрішньою, тобто лежить між деякими двома з них, і отже серед них немає крайніх точок.

Цей результат дещо відрізняється від інтуїтивного сприйняття поняття прямої лінії у геометрії Евкліда, оскільки ці чотири точки, як відзначалось вище, на координатній площині є вершинами квадрата.

З наведеної вище можна зробити висновки по те, що матеріал шкільного курсу математики достатній для поступового знайомства учнів з найпростішими елементами метричної геометрії. Систематичне ознайомлення з цими елементами слід розпочинати у дев'ятому класі. Ознайомлення учнів з елементами метричної геометрії сприятиме формуванню у них більш широкого розуміння основних геометричних понять і готуватиме їх до адекватного сприйняття у подальшому основних понять і положень неевклідових геометрій.

**ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ
ТА УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

ЛІТЕРАТУРА:

- Буземан Г. Геометрия геодезических. М.: Физматгиз, 1962. 503 с.
- Берже М. Геометрия. Том 1. М.: Мир, 1984. 559 с.
- Кузьмич В. І. Поняття кута при вивченні властивостей метричного простору. Вісн. Черкас. ун-ту. Пед. науки, 2016. № 13. С. 26-32.
- Кузьмич В. І. Кутова характеристика у метричному просторі. Algebr. and Geom. Methods of Analysis: Int. Sci. Conf.: Abstracts, 2017. С. 11-12.
- Кузьмич В. І. Плоско розміщені множини точок у метричному просторі. Вісн. Львів. ун-ту. Сер: мех.-мат., 2017. Вип. 83. С. 58-71.
- Кузьмич В. І. Побудова плоских образів у довільному метричному просторі. Вісн. Черкас. ун-ту. Пед. науки, 2017. № 11. С. 40-46.
- Кузьмич В. І. Геометричні властивості метричних просторів. Укр. мат. журн., 2019. № 3(71). С. 382-399.

Кузьміч Т. О.*

**ДІЯЛЬНІСТЬ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ
ОСВІТИ ЩОДО СТВОРЕННЯ НОВОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ**

Протягом багатьох попередніх десятиліть існування школи педагогічна наука та фізичний простір школи існували окремо. Лише на початку ХХІ століття науковці та практики довели, що освітній простір постає як сукупність матеріальних та людських ресурсів, а також норм та стандартів освітньої діяльності. Однією з основних концептуальних зasad реформування освіти в межах Концепції «Нова українська школа» є створення сучасного освітнього середовища, яке сприятиме творчому розвитку й мотивації учнів до навчання. Змінюються не тільки навчальні програми та засоби навчання, а й організація та дизайн освітнього простору. У зв'язку з тим, що в Новій українській школі зросте частка проектної, командної та групової діяльності під час заняття, урізноманітнюються й варіанти організації навчального простору в класах.

Мета статті – проаналізувати сучасні підходи розбудови нового освітнього простору навчального закладу, розкрити особливості діяльності керівників закладів загальної середньої освіти щодо створення нового освітнього середовища.

Суспільство очікує від школи не лише статусу освітнього ресурсу, а й простору розвитку та співпраці як усередині, так і з зовнішнім світом. Сучасний освітній простір/середовище створює неповторне індивідуалізоване та персоналізоване враження, де у кожного є можливість відшукати себе. Аби дійти розуміння безпечного освітнього простору/середовища, слід означити, що є освітнім простором/середовищем загалом.

На сучасному етапі освітній простір/середовище має декілька смислових відтінків та може розумітися як розвиток технологій навчання в освіті; освітній простір виступає як особистий простір суб'єктів; як дидактичний; як «соціально-освітній простір»; як «духовно-педагогічний простір»; як «єдиний освітній простір людської цивілізації»; як синонім культурно-освітньому простору.

Освітній простір/середовище – це цінна інтегративна одиниця соціуму та світового освітнього простору, нормативно або стихійно структурована та яка має свою систему координат, що визначають можливості для саморозвитку особистості на різних етапах її

**ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ
ТА УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

створення. Слід зазначити, що освітній простір відображає переважно внутрішні (педагогічні, психологічні, дидактичні та ін.) зміни в системі освіти [6].

Вітчизняні та закордонні науковці й практики трактують освітній простір/середовище, як:

- частину життєвого, соціального середовища людини, що є сукупністю всіх освітніх чинників, які безпосередньо чи опосередковано впливають на особистість у процесах навчання, виховання та розвитку;
- виховний простір, що формує особистість.

Психолог Вітольд Ясвін вважає, що освітній простір / середовище – це:

- характеристика життя всередині закладу освіти;
- система впливів і умов формування особистості;
- система можливостей для розвитку особистості у соціальному та просторово-предметному оточенні [2].

Важливо пам'ятати і про основні характеристики освітнього простору/середовища. Йому притаманні часові характеристики, що опираються на модуси минулого, теперішнього та майбутнього. Географічне розташування також впливає на нього – важливу роль відіграє територія розташування та місце розгортання освітнього простору. Інноваційний розвиток освітніх закладів передбачає обов'язкове проектування освітнього простору, який характеризується обсягом освітніх послуг, а також потужністю та інтенсивністю освітньої інформації. Слід зазначити, що освітній простір має нерозривний зв'язок з іншими соціально-просторовими феноменами і завдяки йому відбувається реалізація найбільш актуальних проблем і запитів сучасної цивілізації. І в першу чергу це, безумовно, розвиток особистості. Взаємодіє освітній простір також із сферами політики та економіки, екології та релігії, а також культурною та етнічною сферами [5].

За сучасних швидкозмінних умов освітній простір/середовище школи не існує ізольовано від зовнішніх та внутрішніх впливів. Ці впливи можуть спричиняти як позитивний результат, так і нести деструктивні загрози, небезпеки й ризики. Для протидії таким чинникам необхідно, щоб освітній простір/середовище закладу освіти було захищеним, безпечним.

У проекті методичних рекомендацій «Стандарти і рекомендації щодо системи забезпечення якості в закладах загальної середньої освіти (внутрішньої системи забезпечення якості загальної середньої освіти)» описані три стандарти, що дають змогу оцінити освітнє середовище [4]. Кожен стандарт містить рекомендації та орієнтовні критерії для самооцінювання:

✓ Стандарт 1 – Фізична безпека і комфорт: освітнє середовище закладу є безпечним, комфортним, мотивує до навчання і педагогічної діяльності.

✓ Стандарт 2 – Психологічна атмосфера та антибулінгова політика: освітнє середовище вільне від будь-яких форм насильства та дискримінації.

✓ Стандарт 3 – Інклузивність: у закладі освіти створене інклузивне середовище, спрямоване на розвиток кожної дитини.

Однією зі складових Нової української школи є створення сучасного освітнього середовища, зокрема багатофункціональних

Науково-методичне видання

**ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ
ОСНОВИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ
ТА УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Матеріали
V Всеукраїнської
науково-практичної конференції

У двох частинах
Частина II

12-13 вересня 2019 року

м. Херсон

Відповідальний за випуск – **Ковальський В. І.**

Технічний редактор – **Мироненко М. П.**

Підписано до друку 02.09.2019 р. формат 60x84/16 (А-5)
Папір офсетний. Друк цифровий. Гарнітура Verdana
Умовн. друк. арк. 15,9. Наклад 100.

Друк здійснено з оригінал-макету
у КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти»
Свідоцтво ХС № 74 від 30.12.2011 р.

Адреса редакції та видавництва
вул. Покришева, 41
м. Херсон
73034
тел. (0552) 37-02-66
E-mail: info@academy.ks.ua